

EGYÜTT AZ OSZTÁLY

ÉN ÉS A VILÁG

A modul szerzői: Kovácsné Vojnovics Éva
Solymos Éva

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

1. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolódás (előkészítés)					
I/a Játék					
A.	A tanító ismerteti a zsipsz-zsupsz játék szabályait, majd a gyerekek eljátsszák. 5 perc	Hangulati előkészítés Figyelem Emlékezet Reagáló képesség	Frontális osztálymunka – játék		P1 (Zsipsz-zsupsz játék)
B	A tanító ismerteti a Kelj fel Jancsi! játék szabályait, majd a gyerekek eljátsszák. 5 perc	Hangulati előkészítés Figyelem Önfegyelem Szabálytudat	Frontális osztálymunka – játék		P2 (Kelj fel Jancsi)
I/b Élményfeldolgozás					
	A gyerekek értékelik, hogy hogyan érezték magukat játék közben. Aki jól érezte magát, az szélesen mosolyog, aki rosszul, az szomorú arcot vág. 3 perc	Értékelés Önmegfigyelés Nonverbális érzelmnyilvánítás	Frontális osztálymunka – értékelés		
I/c Elvárások az iskolával szemben					
	A gyerekek rajzot készítenek arról, hogy mit szeretnének az iskolában csinálni. 10 perc	Asszociáció Kreativitás Finommozgás	Frontális osztálymunka – önálló feladatmegoldás	Színes ceruza, rajzlap, ceruza, zsírkréta	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /melléletek	
				Diák	Pedagógus
I/d Csoportalakítás					
	A gyerekek 4 fős csoportokat alakítanak szimpátia alapján. 5 perc	Döntési képesség	Frontális osztálymunka – csoportalakítás		
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Rangsorolás					
	A diákok sorrendbe rakják az általuk készített képeket: felülre helyezik annak a képét, amit a legtöbbször szeretnének, és alulra azt, amit legkevésbé. 2 perc	Viszonyítás Sorba rendezés Együttműködés Véleményalkotás	Kooperatív tanulás – kerekasztal		P3 (Rangsorolás)
II/b Bemutató, csoportosítás					
	A gyerekek csoportosítják a kiválasztott képeket, és mindegyik csoportot elrendezik közös ikon alá. A csoportok megnézik egymás munkáit. 5 perc	Csoportosítás Absztrakció Beszédkészség Együttműködés	Kooperatív tanulás – strukturált rendezés, képtárlátogatás	Kész ikonok, vagy rajzeszközök az ikonok elkészítéséhez	P4 (Ikonok)
II/c Órarend, napirend					
	A csoportok az ikonokkal összeállítják az órarendet, az iskolai napirendet. 15 perc	Sorba rendezés Emlékezet Gondolkodás Együttműködés	Csoportmunka – megbeszélés		P5 (Órarend)

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Az órarend használata					
	A diákok mindent a padra tesznek. Amelyik tantárgy rajzát a tanító felmutatja, a diákok az ahhoz szükséges felszereléseket teszik a táskába. 8 perc	Figyelem Csoportosítás Emlékezet Gondolkodás Önállóság	Frontális osztálymunka – megbeszélés, bemutatás	A gyerekek iskolai felszerelése	Tantárgyak ikonjai
II/e Az iskolai élet, az iskolai szabályok					
	A gyerekek arról beszélnek, hogy mi a legjobb az iskolában. 4 perc	Véleményalkotás Szóbeli kifejezőkészség	Kooperatív tanulás – szóforgó		
II/f Játék					
	A gyerekek eljátsszák a Névgombolyag című játékot. Játék után megbeszélik, hogy mi volt a játék szabálya, és hogy milyen játékszabályokat ismernek még. 20 perc	Érzések kifejezése Empátia Gondolkodás Szóbeli kifejezőkészség	Frontális osztálymunka – játék, beszélgetőkör	1 db fonal gombolyag	P6 (Névgombolyag)
II/g Mit hol csinálunk?					
	A tanító elnevezi az osztályterem négy sarkát, majd tevékenységeket mond. A gyerekek ahhoz a sarokhoz szaladnak, ahol azt a tevékenységet végezzük. 6 perc	Rendszerezés Figyelem Gondolkodás Döntési képesség	Frontális osztálymunka – játék		A sarkok nevei jól olvasható papíron: Otthon, Iskola, Egyik sem, Mindkettő
II/h Az iskola helyiségei					
A	A gyerekek felsorolják, hogy milyen helyiségek vannak az iskolában, melyikben voltak már, melyikben mit csinálunk. 10 perc	Emlékezet Gondolkodás Szóbeli kifejezőképesség	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek képek alapján ismerik fel az iskola helyiségeit. Kiszínezik azt a helyiséget, ahol már jártak. 10 perc	Válogatás Emlékezet Finommozgás Önállóság	Frontális osztálymunka – önálló feladatmegoldás	Képek	P7 (Képek)
II/i Viselkedési szabályok az iskolában óra előtt					
A	A gyerekek arról beszélgetnek, hogy hogyan várják a tanítót óra előtt. 5 perc	Szabályalkotás Szóbeli kifejezőképesség Emlékezet	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		
B	A gyerekek befejezik a tanító által elkezdett mondatokat. 5 perc	Szóbeli kifejezőkészség Empátia Szabálytudat	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		P8 (Befejezetlen mondatok)
II/j Viselkedési szabályok az iskola különböző helyiségeiben					
	A tanító különböző iskolai szituációkat ad a csoportoknak. A csoportok felkészülnek a szituáció eljátszásából, és előadják. 25 perc	Asszociációs készség fejlesztése Önbizalom Szóbeli kifejezőkészség Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – szerepjáték, bemutatás		P9 (Sztituációk)
II/k Iskolán kívül					
	A pedagógus szituációkat olvas fel, melyről a diákok kifejtik véleményüket. 10 perc	Véleményalkotás Véleménynyilvánítás Szóbeli kifejezőkészség	Frontális osztálymunka– beszélgetőkör		P10 (Iskolán kívül)

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök /mellékletek	
			Diák	Pedagógus
III. Új tartalom összefoglalása, ellenőrzés, értékelés				
III/a Összegzés				
A pedagógusállításokat fogalmaz meg. A diákok eldöntik, hogy igaz-e az állítás vagy sem. Ha igaz, akkor a terem egyik sarkába futnak, ha hamis, akkor a terem áttellenes sarkába szaladnak. 5 perc	Figyelem Döntésképeség Ítéletalkotás	Frontális osztálymunka – játék		P11 (Állítások)
III/b Értékelés				
A gyerekek értékelik a munkájukat. 5 perc	Értékelés Ítéletalkotás Véleménynyilvánítás Szóbeli kifejezőkészség	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		P12 (Értékelés)

TANÁRI MELLÉKLET

P1 ZSIPSZ-ZSUPSZ JÁTÉK

A gyerekek körben ülnek, középen áll valaki, akinek nem jutott szék. Odamegy egyik társához, és azt mondja: Zsipsz! A megszólítottnak gyorsan meg kell mondania a két szomszédja nevét. Ha nem tudja, akkor helyet cserél a kérdezővel. Ha már mindenki jól válaszol, akkor a kérdező azt is mondhatja: Zsupsz! Ilyenkor mindenkinek új helyre kell ülni. Mivel a kérdező is igyekszik helyet foglalni, így valaki más marad hely nélkül. Ő folytatja a játékot.

P2 KELJ FEL JANCSI

A gyerekek a terem egyik végében állnak sorban. Az irányító játékos a terem másik végében áll, háttal a társinak, és egyenként szolgálatja őket: Kelj fel Jancsi! – Hány órára? – kérdezi a megszólított. Nyolc lépésre! Vagy: három békaugrásra, tyúklépésre stb. A megszólított játékos annyit haladhat előre, amennyit az irányító játékos mond. Az irányítót az a játékos váltja fel, aki először mellé ér.

P3 RANGSOROLÁS

A gyerekek által rajzolt képek közé a tanító is tehet még képeket (akár egy másik csoporttag rajzának fénymásolatát). Amikor a gyerekek a sorrendet kialakítják, fontos a csoportkonszenzus.

P4 IKONOK

Az ikonok az iskolai napirend fontos elemeit tartalmazó egyszerű ábrák legyenek: tanulás, szünet, ebédelés stb. Az ikonokat vagy a tanító készítse el előre, vagy a gyerekek készítsék el a csoportosítás kapcsán.

P5 ÓRAREND

A feladathoz szükséges elkészíteni minden tantárgy ikonját. Pl. olvasás: könyv, matematika: néhány szám, testnevelés: labda, természetismeret: egy fa és egy virág stb. Az ikonokból készítsük el az osztály nagy órarendjét! Ha az ikonokat sokszorosítani tudjuk, akkor a gyerekek a saját órarendjüket is elkészíthetik. Adjunk hozzá egy-egy üres órarendet, ahova felragaszthatják a tantárgyakat jelölő ikonokat a megfelelő helyre.

P6 NÉVGOMBOLYAG

A játékosok körben ülnek. Egyiküknél van egy gombolyag fonal. A fonal végét erősen megfogja, és a gombolyagot odagurítja valamelyik társának. Közben mondja: „Dobom a gombolyagomat-nak, mert ...” És egy-két szóval megindokolja, miért őt választotta. (Mert kölcsönadta a radírját, mert szeretek vele játszani, mert ő a padtársam stb.) A fogadó egyik kezével fogva tartja a fonalat, és a gombolyagot ugyanígy továbbgurítja valakinek. Addig folyik a játék, amíg mindenki legalább egyszer megkapja a gombolyagot.

P7 KÉPEK

A képek lehetőleg a saját iskoláról készüljenek: ebédlő, folyosó, tanterem, tornaterem, öltöző, szertár, nevelői szoba, igazgatói szoba, titkárság, mosdó. Beszéljük meg a gyerekekkel, hogy mi zajlik a különböző helyeken, és hogy ők mire használhatják.

P8 BEFEJEZETLEN MONDATOK

A mondatok az iskolára vonatkozó illemszabályokról szólnak.

- Becsengetés után mindig...
- Ha a társam kiabál mellettem...
- Ha a tanító később jön be az órára...
- Nem volt kréta, a tanító kiment az osztályból...
- Felszerelésemet...
- Ha én vagyok a hetes...
- Ha bejön egy felnőtt az osztályba...
- Kabátomat...

P9 SZITUÁCIÓK

- a könyvtárban könyvet szeretnénk kölcsönözni
- az ebédlőben poharat kérek
- az ebédlőben véletlenül kiöntöttem a teát
- keresem nevelői szobában az osztályfőnökömet
- befizetek a gondnok néninél
- a büfében vásárolok

P10 ISKOLÁN KÍVÜL

- Sétálni mentünk. Laci becsengetett menet közben egy házba.
- Amikor beléptünk a múzeumba, letöröltük a lábunka.
- Hazafelé Tibi és Zoli csúfolták egymást.
- A játszótéren nem jutott mindenkinek hinta. Zsuzsi egy kicsit hintázott, majd átadta a helyét Katinak.
- Séta közben eleredt az eső. Évinek nem volt esernyője. Peti nem szólt neki, hogy egy ernyő alatt is elférnek.

P11 ÁLLÍTÁSOK

- Amíg nem jön be a tanító, szabad kiabálni, szaladgálni a teremben.
- Becsöngetés előtt ki kell pakolni a felszerelést a padra.
- Ha belépek az osztályba, csak a barátaimnak és a felnőtteknek kell köszönni.
- Ha nem jön a tanító, a hetes elmegy az irodába szólni.
- A könyvtárban halkán kell beszélgetni.
- A könyvtárban bújócskázni is szabad.
- Ha az ebédlőbe megyek, nem köszönök senkinek.
- Ha ismerőst látok az ebédlőben, odakiáltok vagy odaszaladok hozzá.
- Evés előtt jó étvágyat kívánok társaimnak.
- Ha az iskola dolgozóival találkozom, köszönök nekik.
- Iskolán kívül nem kell jól viselkedni.
- A játszótéren is figyelek társaimra.
- Mindig vigyázok, hogy ne bántsak senkit.

P12 ÉRTÉKELÉS

A tanító segítse a gyerekeket kérdésekkel: Mi volt a legérdekesebb? Kiről tudtál meg újat? Kitől tanultál?